

14 жовтня: Покрова, День козацтва, Захисника України

14 жовтня українці святкують одразу три свята. Перше – Свято Покрови Божої Матері, друге – День українського козацтва, третє свято, дуже молоде – День захисника України.

Усі ці свята дуже взаємопов'язані і виникали послідовно. 14 жовтня православні християни святкують день Покрови Пресвятої Богородиці. У народі говорять: «Покрова накриває траву листям, землю снігом, воду – льодом, а дівчат – шлюбним вінцем». Це свято вважається одним із найбільш шанованих свят в Україні. Не виникає навіть суперечок між православними українцями й рідновірами, котрі хоч і

вкладають у це свято зовсім різний зміст, ставляться до нього дуже шанобливо. Зі святом Покрови співпадає святкування Дня українського козацтва. З давніх-давен Божа Матір вважалася покровителькою усього українського козацтва. А на Січі запорозькі козаки збудували церкву на честь Покрова Богородиці з її іконою. І до речі, саме у цей день, козаки збирали Велику раду, на котрій обирали гетьмана й визначалися з подальшими військовими планами. Відомий український етнограф Олекса Воропай писав, що після зруйнування Катериноу II Запорозької Січі, козаки,

ідучи за Дунай, несли з собою ікону Покрови Пресвятої Богородиці. Цікаво, що козаки настільки глибоко й щиро шанували образ Покрови Божої Матері, вірили у її силу й урочисто святкували цей день, що у народі закріпилася й друга назва свята – Козацька Покрова. Певно, не знайдеться в Україні людини, яка б не знала про козаків. Про них складено безліч творів, книжок і фільмів. Про козацький рід співається й у нашому державному гімні. Образ сміливого парубка, котрий захищає честь та волю нашого народу, міцно закарбувався у пам'яті по-

колінь. Тож, козак в українській культурі – звияжний воїн, озброєний захисник Вітчизни, що боронить віру, гідність та звичаї усього нашого народу. Друга спроба вибороти незалежність українського народу й держави здійснювалася у тяжкі 1917-1920 роки. Третя – уже в наш час – під час розпаду радянської імперії, коли прокинувся волелюбний інтерес до власної історії й генетичної пам'яті. Четверта хвиля цього інтересу, – напевно, сьогоднішня. Адже, з 2015 року 14 жовтня є державним святом і неробочим днем – Днем захисника України.

ЗАГАЛОМ ЖЕ, за прогнозами Української зернової асоціації, аграрії можуть засипати в засіки 100 млн т зерна та насіння олійних культур, із яких експортують понад 62 млн т. Для порівняння, минулого торгового року із врожаєм обсягом 84,2 млн продали за кордон 48,8 млн т. Передумов для таких передбачень кілька. Насамперед «постарався» Китай, зробивши найбільше замовлення на українську сільгосппродукцію, зокрема кукурудзу, і, вважають експерти, утримуватиме такі обсяги й наступного року. Це сталося неочікувано для всього світу: продовольча організація ООН, ФАО, оцінювала китайський запас збіжжя на рівні близько 30% річного споживання країни, відтак усі були певні, що їй вистачить. Та, як з'ясувалося, Піднебесна ввела всіх в оману, і точної статистики про неї нема. Хоч ми постійно нарікаємо на погодні примхи, однак цього року умови були прийнятними (негода шкодила посіви локально, не повсюди). Натомість у країнах Південної Америки, зокрема й нашого головного конкурента у четвірці світових агроекспортерів Бразилії, через негоду постраждали посіви кукурудзи. Посуха спричинила недорід пшениці у США, Канаді, РФ. Це зумовлює цінове зростання на світових ринках — відповідно наші сільгоспвиробники від того виграють. Це ще один фактор наших потенційних хороших результатів у міжнародній торгівлі.

Крім того, останніми роками малі та середні господарства у технологічному аспекті зробили величезний крок уперед, розбудували інфраструктуру, зернохосвища, розробивши

Хліб не подешевшає

Наших аграріїв українці вітають з абсолютним рекордом: завершився збір ранніх зернових та зернобобових, із 10,2 млн га намолочено 44,8 млн т збіжжя. Пшениці вродило 32,8 млн тонн (торік було 25,1 млн т). Найвищої врожайності досягли хлібороби Хмельниччини — 65,2 ц/га. А найбільше пшениці — 4,1 млн т — зібрала Одещина, по 3 млн тонн намолотили у Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Харківській та Херсонській областях.

ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» на постійній основі закуповує зернові від виробників з господарства.

Пропонуємо добрива виробництва України, Норвегії, Туреччини в наявності та під замовлення.

Поставка на найближчу залізничну станцію отримувача, самовивіз зі складу, доставка в господарство.

Приймаємо замовлення на рідкі та складні добрива.

Формування спільних партій допоможе отримати вигідніші ціни.

Для членів ГО «Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області» - спеціальні умови!

Телефонуйте!

095-568-62-11; 067-393-05-58;

067-500-18-85; 067-500-19-55.

хорошу логістику. Відтак, констатують експерти, із 2018 року середні фермери почасті вироснуть кращі врожаї, ніж агрохолдинги, і за відсутності форс-мажорних обставин наша держава щороку збиратиме багато зерна. Отож, як бачимо, виробники аграрної продукції завдяки стабільно високим цінам у плюсі. Але є другий бік — споживачі, які від таких цін якраз потерпають. Адже, за даними Держстату, лише хліб та хлібобулочні вироби за останній рік подорожчали на 16%. Актуальне запитання: чи зможе хороший урожай зменшити ціни на харчі? Президент Української аграрної конфедерації Леонід Козаченко вважає, що очікувати зниження вартості продовольства не варто. Адже у структурі ціни на ту ж хлібину частка пшениці займає всього 25%. Решта — витрати на енергоносії, заробітну плату, транспорт, пальне тощо, і все це щороку дорожчає. Тож великий валовий збір зерна хоча й стримуватиме темпи зростання цін, однак фактор витрат на його збір та на виробництво продукції диктуватиме свої умови. Зі збіжжям є ще такий нюанс: чим більше ми його продамо, тим менше залишиться, тож у майбутньому воно коштуватиме дорожче. І так по всьому світі, пояснюють експерти. Мовляв, ціни на глобальних ринках триматимуться на високому рівні щонайменше два роки. Тому і українським, і світовим споживачам потрібно звикнути, що їжа коштуватиме досить дорого. Втім, повторимося, ціна на хліб, як і на інші продукти, все ж зростатиме дещо повільнішими темпами, ніж це було торік.

«Сільські вісті»

Чи підтримують українці відкриття ринку землі, на яких умовах та на який захист своїх інтересів очікують

Загальнонаціональне опитування проведено Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова з 14 по 19 травня 2021 року в усіх регіонах України за винятком Автономної Республіки Крим та окупованих територій Донецької та Луганської областей за вибіркою, що репрезентує доросле населення за основними соціально-демографічними показниками. Опитування проведено методом особистого інтерв'ю за місцем проживання респондентів. Опитано 2020 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%. Фінансування опитування здійснювалося в межах проєкту МАТРА Посольства Королівства Нідерландів.

Для порівняння наводяться дані досліджень, проведених Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова з 14 по 19 серпня 2020 року та з 13 по 20 червня 2019 року.

Основні результати дослідження Яка частка українців має землю у власності та як вони нею розпоряджаються?

Майже половина українців (48%) зазначають, що не мають ніякої землі у власності. Ще 5% українців говорять, що вони мають землю у власності, але поки вона належним чином не оформлена (перебуває у процесі оформлення). Водночас більшість українців, що володіють землею, все ж стверджують, що володіють нею офіційно у різних формах. 24% мають офіційно оформлену присадибну ділянку (город), 16% – і земельний пай, і присадибну ділянку, а 7% – мають земельний пай (паї).

Найбільше громадян, які не мають ніякої землі у власності, проживає на Сході – 56%, та Півдні України – 51%. Цікаво, що саме в цих регіонах мешканці частіше, порівняно з іншими регіонами, принципово виступали проти ринку землі.

Очікувано, що громадян, які володіють землею, більше в селах – 77%, і менше в селищах міського типу – 56% та містах – 39%.

Більшість українців, що мають землю у власності, вирощують на ній продукти для потреб власної сім'ї (62%), або на продаж (5%). Ще 27% здають землю в оренду офіційно (наявні усі відповідні документи), а 10% – неофіційно (усна угода). І лише 7% відсотків українців зазначили, що земля пустує і не обробляється.

Містяни, які володіють землею, частіше зазначають, що використовують землю для вирощування продуктів для власних потреб. Нато-

мість мешканці сіл дещо рідше використовують свої земельні ділянки з цією метою, натомість частіше здають їх у оренду.

Феномен, коли земля не обробляється, більш характерний для Західного регіону і найменш – для Півдня: серед тих, хто володіє землею, варіант «Земля пустує, не обробляється» обрали 12% на Заході, 7% на Сході, 5% у Центрі, і всього 1% на Півдні України.

Чи підтримують українці відкриття ринку землі та на яких умовах? 53% українців підтримують ідею ринку землі в тому чи іншому вигляді. 37% дотримуються думки, що земля в принципі не може бути об'єктом купівлі-продажу.

Думки прихильників ринку неоднотайні в тому, яким має бути цей ринок. Лише 5% вважають, що земля повинна бути у вільному продажу, без будь-яких обмежень. Решта громадян підтримують купівлю-продаж землі за певними умовами: 27% українців вважають, що землю продавати можна, але не іноземцям; 12% зазначили, що земля можна продавати, якщо є обмеження на величину площі, якою може володіти одна людина чи господарство; 10% підтримують ринок, якщо є законодавчо закріплена мінімальна ціна, нижче якої земля продаватися-купуватися не може. На Півдні та Сході України значно більше тих, хто вважає, що земля в принципі не може бути об'єктом купівлі-продажу: на Сході так вважають 42% мешканців, на Півдні – 45%, у Центрі – 39%, а на Заході – 26%.

Спостерігаються відмінності й у поглядах громадян, що підтримують ті чи інші політичні партії. Серед прихильників «ОПЗЖ» та «Батьківщини» більше противників ринку землі, якщо порівнювати з «Європейською Солідарністю» та «Слугою Народу». Варіант «Земля

в принципі не може бути об'єктом купівлі-продажу» обрали 58% прихильників «ОПЗЖ» та 45% прихильників «Батьківщини», тоді як серед прихильників «ЄС» та «Слуги Народу» принципово заперечують ринок землі 34% та 26% відповідно. Серед тих, хто не має землі у власності, противників ринку землі дещо більше (41%), аніж серед громадян, які володіють землею (34%). 61% українців вважає, що людина, яка має у власності землю, повинна мати право її продати. При цьому частка тих, хто визнає таке право громадян, зростає (у 2019 році таких було 50%). Майже чверть українців (23%) не погоджується, що громадянин повинен мати право продати свою землю.

Мешканці Західного регіону найчастіше погоджуються, що людина повинна мати право продати земельну ділянку, яка перебуває у її власності: у Західному регіоні 72% громадян погоджуються з таким правом порівняно з 62% на Сході, 58% – на Півдні України та 53% – у Центральному регіоні.

Політичні вподобання впливають на думку громадян стосовно цього питання. Прихильники «ОПЗЖ» та «Батьківщини» очікувано дещо частіше заперечують право людини продати землю, яка перебуває у її власності. Однак серед прихильників усіх партій переважає визнання такого права людини.

Чи зираються українці скористатися можливістю купити та продати землю, та як захистити права громадян після відкриття ринку?

25% українців вважають, що захист власників паїв від погроз осіб, які хочуть скупили чи захопити землі, є одним із найнеобхідніших кроків, який дасть змогу захистити права громадян після відкриття ринку землі. Ще 21% назвав необхідним кроком встановлення жорстких вимог щодо збереження та відновлення родючості землі для великих

власників і орендарів. Схожий за суттю захід, а саме – встановити жорсткий контроль за дотриманням екологічних норм виробництва новими власниками землі – пропонують ще 18% українців.

До того ж близько по 20% українців пропонують захистити від продажу землі спільного користування, які мають важливе значення для місцевих громад, та надати безвідсоткові кредити дрібним самостійним виробникам і фермерам на купівлю землі чи техніки.

Таким чином, у громадській думці немає єдиного «рецепту», як ефективно захистити права громадян у земельних відносинах. Проте найчастіше пропонувані заходи відображають декілька основних застережень, які й є джерелом недовіри до ринку землі:

по-перше, проблеми верховенства права породжують зневіру громадян у можливості захистити свою власність (землю) у разі зазіхань; по-друге, громадяни остерігаються виснаження земель чи екологічно шкідливої активності нових власників;

по-третє, нинішній стан матеріального добробуту не дозволяє багатьом громадянам, які цього хотіли б, вести ефективне господарство на своїй землі.

Заходи держави, спрямовані на вирішення цих проблем, дали б змогу знизити рівень недовіри суспільства до ринку земель, а отже значною мірою й «деміфологізували» б публічну дискусію на тему ринку земель.

Введення ринку землі істотно не вплинуло на економічну поведінку більшості громадян. 61% людей сказав, що не збираються нічого робити у зв'язку із відкриттям ринку землі. Бажання скористатися новими можливостями висловили 11% громадян: 5% хотіли б продати землю, яку вони мають, 6% – хотіли б купити ще землі.

Дещо відрізняються наміри тих, хто вже сьогодні має землю у власності, та тих, хто її не має. Серед власників землі близько 15% бажали б скористатися можливостями ринку землі та купити чи продати земельну ділянку. Натомість таких лише 6% серед тих, хто землі сьогодні немає. Ті ж власники землі, які сьогодні здають свої земельні ділянки в оренду, здебільшого воліли б лишити землю у того самого орендаря. Так, попри політизованість та публічну міфологізацію цього питання, відкриття ринку земель матиме реальні відчутні наслідки для близько 10 – 15% громадян.

«Сільські вісті»

Добігає кінець календарний рік від початку найпотужнішої атаки на одне з перших фермерських господарств Дніпропетровщини, засноване легендарним борцем за відновлення родинного господарювання на землі Михайлом Саєнком. Такі реалії: не всі спадкоємці фермерів, покійних засновників ФГ, можуть і сьогодні спокійно, без зазіхань на врожай і претензій на землю постійного користування, вести далі батьківську борозну.

Два сигнали тривоги із «Самари» за день

Нинішня косовиця соняшнику проходить на фермерських ланах Придніпров'я відносно спокійно, порівнянно з попередніми сезонами. Але для «Самари» і вона, і вирощування культури виявилися не простими. Першого жовтня голова ФГ «Самара» Олексій Саєнко повідомив хліборобській спільноті тривожну новину: до його поля зі стиглим соняхом в Губинській селищній раді Новомосковського району, ледь комбайн зайшов у загінку, приїхала поліція з претендентами на землю ФГ. Правоохоронці на підставі отриманої карги задають питання - чому проводяться роботи? Які маєте документи? На фермерське поле до О. Саєнка одразу прибула група підтримки – адвокат «Самари» Сергій Донець, фермери Олександр Чебанов, Павло Доценко, Анатолій Гайворонський та інші хлібороби (на знімку).

На краю поля в супротивному таборі перебуває голова ФГ «Сантос» Іван Слончук з адвокатом та невеликою групою людей. Для «Фермера Придніпров'я» він пояснює свою позицію:

- Щоб працювати на цьому полі, треба мати правові підстави. Земля у різні часи має не однакових господарів, бо усе тече і все змінюється. Так, раніше тут господарював Саєнко, це факт. Але подивіться, кому належить оця земля сьогодні? Торік вона розпайована, її отримали у приватну власність 9 чоловік. І лише після цього «Сантос» взяв цю землю у них в оренду. Переконалий, моє ФГ діє в межах законодавства України. А якщо це комусь не подобається, хай іде до суду.

Навзаєм ветеран фермерського руху Павло Доценко з групи О. Саєнка, мружачись від ще ласкавого осіннього сонечка, бачить ситуацію іншою:

- Важливо, що сьогодні з'ясування стосунків відбувається у правовому полі, з документами і за участі правоохоронців. Претензії Івана Слончука на землю ФГ «Самара» ми всі вважаємо абсурдними. Хто скаже, з якого переляку землі в ФГ «Самари» відібрані? Жоден адвокат не дасть такої відповіді, бо це незаконна дія! Прикро, що у цій рейдерській атаці на господарство організатора фермерського руху М. Саєнка бере участь разом з держчиновниками і фермер. А це висока і відповідальна місія на Землі. Колись Іван Гережа, щоб стати фермером, продав хату і квартиру, купив трактор.

Вирив землянку і жив у ній з дружиною і трьома малими дітьми. За три роки побудував хату. Коли до нього приїхали і запитали - як це тобі вдалося змурувати хату, то він показав їм землянку. Фермерам треба виступати єдиною лавою, в Україні має панувати один для всіх закон, а не якісь договоряки. Коли почув від Олексія Саєнка сигнал тривоги, одразу кинув працю і приїхав сюди.

«Задвоєння» землі як спосіб рейдерства ФГ

За пару годин поліція все з'ясовує. Перед від'їздом запевняє, що косовиці соняху не перешкоджатиме. Адже у «Самари» є навіть постанова Верховного Суду України 10 вересня 2020 року, де сказано «Набуті Михайлом Саєнком спірні земельні ділянки для ведення селянського (фермерського) господарства зберігаються за ФГ «Самара» до часу припинення діяльності фермерського господарства у встановленому порядку».

Це судові рішення набрало законної сили. Вочевидь, новомосковські державні і місцеві чини добре знають, що згідно з ч. 2, ст. 13 ЗУ «Про судові рішення і статус суддів» «судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їхніми об'єднаннями на всій території України». Та на Новомосковщині діє свій, окремий «закон».

Саме через таке цинічне нехтування законодавства і Конституції України організаторами свавілля «Самара» змушена сьогодні, через рік після згаданої постанови Верховного суду, продовжувати боротьбу, одразу в трьох судах. Ось як пояснює події представник господарства, адвокат Сергій Донець:

- Восени минулого року Новомосковська РДА незаконно перевела 52, 9 га земель постійного користування ФГ «Самара» із державної власності у комунальну. А за день до припинення повноважень і входження в Губинську ОТГ, 1 грудня 2020 року, Вільненська с/рада незаконно передала землю «Самари», з кадастровими номерами О. Саєнка, у спільну приватну власність 9 особам, для створення нібито нових фермерських господарств. Це подвійна реєстрація, або так зване «задвоєння», коли земля, право на яку закріплене державним актом, знову виділяється для приватизації і на неї виготовляється ще один державний акт. Така дія є свідомо протиправною, вони мусили б спочатку спробувати припинити право постійного користування, та законних підстав для цього немає. До всього ФГ «Вільне Агро», членам якого виділили землю «Самари», утворене за день до рішення сесії Вільненської с/р, а ФГ «Фірма Агромир» - за хвилини до її початку! Тобто ці господарства існують лише на папері і створені виключно для протиправного заволодіння фермерською землею.

Як повідомив С. Донець, слухання цивільної справи за позовом «Самари» про визнання недійсним та ска-

«З якого переляку землі у ФГ «Самара» відібрані?»

сування рішення Вільненської с/р «Про передачу у спільну сумісну власність земельних ділянок» 9 громадянам» 1 грудня 2020 р., визнання за «Самарою» права постійного користування земельними ділянками затягується усіма способами. А по суті справа почала розглядатися лише вчора. Потужне «гальмо» діє і в розслідуванні кримінальної справи щодо незаконних дій посадовців Новомосковської РДА та Вільненської с/ради, її колишнього голови, а тепер старости Вільненського округу Дмитра Кравченка. Матеріали справи навіть «загубили». І лише втручання народного депутата Дениса Маслова завадило прокурорському злочинному наміру.

Арешт на землі «Самари» нарешті накладений

Відома і «футбольна» доля заяви про забезпечення позову - накладення арешту на землі «Самари». Її відхилив Новомосковський суд 16 квітня, а Дніпровський апеляційний 20 липня визнав це рішення правильним. І лише 9 вересня суддя Новомосковського міськрайонного суду Оксана Оладенко, взявши до уваги факт, що всі 9 нових власників землі «Самари» невідь-чому дружно передали її в оренду ФГ «Сантос» 11 травня, ухвалила.

- Заборонити власникам, а також третім особам, які діють від імені власників земельних ділянок, вчиняти будь-які дії, направлені на зміну права власності (користування, володіння) спірною земельною ділянкою; передачу ділянки в іпотеку; укладення договорів оренди, емфітевзису тощо.

Земля ФГ виділена людям, які про неї... забули!

Доволі цікавий факт, що підтверджує озвучену раніше версію про виділення вільненськими депутатами земель «Самари» свіжоспеченим ФГ у рейдерський спосіб, наводить голова «Самари» Олексій Саєнко. Щойно він повідомив редакції:

- З трудом, зусиллями багатьох колег, збирання урожаю завершили. Велика усім вдячність за допомогу! Дивує позиція Івана Слончука – 30 березня він був на великому мітингу під Новомосковською РДА, запевняв, що підтримує нас у боротьбі з рейдерами. І одразу після цього оформляє договір оренди з людьми, яким незаконно виділена земля «Самари»! Коли ми з адвокатом розвозили тим 9-ти власникам постанову Новомосковського суду про заборону вчиняти певні дії, один із них, пенсіонер 1937 року народження, запевнив: «та ви помиляєтеся, ніякої землі в мене немає!» І лише його дружина внесла ясність: «Так торік діти ж брали нащось документи, ти що, забув?» Отакі «господарства» і «власники». Але І. Слончук навіть подав позов до «Самари», Анатолія Гайворонського та ТОВ «Фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області», з яким ми уклали договір про допомогу в обробітку землі, про відшкодування втраченої вигоди. Він пробував передискувати наш сонях 28 травня, але Фермерська Самооборона завадила цьому злочину. Спасибі всім, правда неодмінно

переможе!

Громадський центр «Патріот Новомосковщини», який дослідив взаємозв'язки 9 нових власників землі «Самари», оприлюднив цю інформацію в соцмережах із доказами, що всі вони – наближені до керівництва Губинської ОТГ люди, або ж їхні родичі. Тобто «віджим» землі зроблений у Вільному під патронатом Губинської сел/ради. Далі витяг із цієї публікації «Після широкого розголосу та мітингу фермерів 30 березня найочікуванішим кроком було створення незалежної депутатської комісії, яка б змогла пролити світло на те, хто насправді є рейдером. Найактивнішим противником депутатського реагування став голова земельної комісії Губинської ОТГ Дамір Сатілов. Разом із селищним головою Петром Єрьоменком та секретарем Анастасією Педан вони завадили створення окремої та незалежної депутатської комісії щодо розслідування фактів рейдерства, підмінивши її іншою, без повноважень та юридичного статусу».

Уточнення чи спростування цієї інформації від Губинської ОТГ немає.

Фермерська Самооборона діє

...А ввечері 1 жовтня із «Самари» знову пролунав сигнал тривоги. Ось що розповів наступного дня командир Фермерської Самооборони Дніпропетровської області Олександр Стешенко:

- Були серйозніші за денні розбірки, опоненти привезли «Спринтер» міцних молодиків, чоловік вісімнадцять, плюс пару автомобілів, вирішили «пограти м'язами». Та два десятки наших бійців злетілися моментально, всі у формі і зі зброєю. Все було нормально, ніхто до нас не рипнувся. Непрохані гості стояли біля посадки, потім відбули. Ми косили сонях до 12-ї ночі. Сьогодні роботам ніхто не заважає.

Родина Олексія Саєнка сподівається, що судова система невдовзі назве винних в річних поневіряннях ФГ «Самара», та припинить рейдерську атаку на нього. Впевнений у торжестві справедливості і голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області Анатолій Гайворонський:

- Михайло Саєнко - наш учитель, багатьом він допоміг особисто. Рейдерство земель «Самари» є замахом на саму ідею фермерського руху, ідею родинної праці українців на землі. Тому нам слід постійно зміцнювати лави Асоціації і фермерами, і власниками земельних паїв, які прагнуть справедливих законів для села. Ці закони, як показує час, ми можемо лише вибороти. Сьогодні є велика потреба відстоювати та захищати інтереси сільських трударів на всіх рівнях. Постійно вимагаємо і проведення судової реформи, бо факти рейдерства, щодо ФГ «Самара» Новомосковського, «Аеліта» Васильківського районів та інших виникають лише завдяки впевненості їхніх творців у повній безкарності.

Підготував Григорій ДАВИДЕНКО.

Вітчизняну продукцію слід оцінювати «Фермерським знаком якості»

У публікації нашої газети «Хочу, щоб все це колись закінчилося!» за 16 вересня минулого року йшлося про купівлю ветераном фермерського руху Дмитром Доценком із Миколаївки Новомосковського району «сирої» сівалки «Мультикорн 560» марки «Харвест», ТОВ «Промагролізінг плюс» у Кропивницькому. Як повідомив Дмитро Федорович, придбав її ще у 2018-му, «аби на старість полегшити собі життя, бо 50 гектарів важко швидко посіяти». Але нова сівалка з шириною захвату 5, 6 метра виявилася з численними недоробками. Фермер звернувся до заводу – усуньте неполадки!

Зовсім нескоро, аж за четвертим обіцяним разом 11 травня 2019-го наладчик Володимир Подолян прибув із Кропивницького і у живі очі побачив: восьми-рядна сівалка видає «метр густо, а два пусто», плюс інші негаразди. Спеціаліст склав дефектний акт і відбув. Надалі виробники й обіцяти щось перестали. Як з'ясував Д. Доценко, декілька хліборобів із нашої та інших областей України отримали за чималі - біля трьохсот тисяч гривень! Ю гроші таку ж сівалку-хале-пу від кропивницьких заводчан. Тоді й вирішив звернутися до Господарського суду в Кропивницькому.

Доказів недоробок сівалки Д. Доценка у судовій справі – на воловій шкурі не списати. І висновок відомого експерта сільгосптехніки з Кропивницького Сергія Малихіна, після їхнього переліку, однозначний: «сівалка комбінована про-сапна Мультикорн 560 із сигналізацією «Харвест os», турбодиск, причіпка є неякісною, постійно виходять з ладу вузли та деталі. Сівалка потребує доопрацювання та переобладнання виробником, експлуатуватися за призначенням не може».

Експертиза у Києві триває вже другий рік

І хоча відповідач, представник ТОВ «Промагролізінг плюс», проти експертизи С. Малихіна не протестував, суддя Вікторія Тимошевська призначила іще одну - Київському НДІ судових експертів. Два його експерти 10 вересня минулого року оглянули сівалку Д. Доценка, зафіксували неполадки і відбули до столиці. Проте їхні висновки катма й досі!

- Після «глухих» осені, зими й весни аж влітку надійшов лист із Києва, де сказано, що в їхньому інституті «завал» із роботою, тому експертизу мені пообіцяли зробити восени. Але ж коли та осінь буде? – щойно повідомив «Фермеру Придніпров'я» гірку правду Дмитро Доценко. – Ті київські експерти, очевидно не професіонали щодо сільгосптехніки, бо сівалку явно вперше бачили... А у ній деякі турбодиски одразу вийшли з ладу. В кінці загінки не всі сошники разом підіймаються для розвороту у нову, не дожимає правий маркер і т. п.

Рік тому разом з експертами у Д. Доценка в Миколаївці побував і ставний, теж кремезний хлібороб Валентин Супрун із Миргорода Полтавської області. Він придбав таку ж сівалку у Кропивницькому і через м'якість її металу отримав цілий «букет» технічних проблем.

- Не спрацьовує клапан гідравліки, під час розвороту підіймається спочатку половина сівалки, потім інша. Таке перевантаження порвало раму, довелося її переварювати, - розповів Валентин Григорович. - Радився з адвокатом щодо звернення до суду. Він повідомив, що гарантія заводу дається лише на 640 гектарів роботи сівалки, а на той час вона в мене з горем пополам посіяла 480 га. Тому, взявши це та неповороткість нашої судової системи до уваги, вирішив до суду не йти. Ремонтував усе, що міг, власними руками. Потім за символічну ціну сівалку купив мій сусід, у нього небагато землі, всього 20 га. Домовилися, якщо вона у нього не сіятиме, то здамо її на металобрухт. Телефонували із сусідом на завод, розказали про претензії до висівного апарату. Пообіцяли замінити, і за 4 місяці такі виконали обіцяне. Так я втратив добрі кошти, отримав «науку». Тепер купив собі стареньку сівалку «Джон Дір», їй більше років, ніж мені... Але працює і вночі, не треба все обдильватися перед кожною загінкою.

«Більше року судова справа стоїть без руху»

Миргородський хлібороб Валентин Супрун вирішив за краще мати синицю в руках, аніж журавля в небі від сліпої Феміди. А Дмитро Доценко сподівається, що суд поверне йому кошти за сівалку, а неякісний агрегат верне у Кропив-

ницький. Відповідач у суді ніяких кроків назустріч фермеру не робить, аби припинити явно безперспективний для ТОВ «Промагролізінг плюс» судовий спір. В суді інтереси фермера представляє адвокат Андрій Глазков, який повідомив редакції:

- Київський НДІ експертизу сівалки Д. Доценка пообіцяв завершити ще до жовтня. Та у справі і без неї достатньо доказів непридатності агрегату до роботи, можна було давно ухвалити рішення. Вважаю, Господарський суд Кіровоградської області навмисне все затягує, призначивши другу експертизу. Мені вже доводилося вигравати справи з повернення цих сівалок виробнику, проте виключно у апеляційній інстанції. Зокрема, за рішенням суду стягли з ТОВ «Промагролізінг плюс» на користь фермера з Добровеличківського району біля чотирьохсот тисяч гривень, а виробника зобов'язали забрати сівалку собі.

Уряд знову дотує недороблену сівалку

Редакція «Фермера Придніпров'я» ще рік тому телефонувала до ТОВ ТД «Харвест» (директор Світлана Шрам), що є офіційним дистриб'ютором ТОВ «Промагролізінг плюс», за приводу наведених претензій хліборобів. Там пообіцяли - пізніше зателефонує представник юридичної служби. Проте дзвінка не було. Одразу після недавнього звернення Д. Доценка ми знову звернулися у Кропивницький, звідти нова обіцянка - дирекція зателефонує і все пояснить редакції! Далі ні пари з уст...

А продаж «Мультикорн 560» триває і сьогодні. Мінекономіка щойно затвердила бюджетну програму за напрямом «Часткова компенсація вартості сільсько-господарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва». До переліку включені 203 підприємства, номенклатура їхньої продукції збільшилася до 16 802 найменувань. І під № 179... згадана сівалка ТД «Харвест»! Але ж підтримувати усіх гамузом виробників, навіть тих, які не вміють і котів хвоста зав'язати, як кажуть, це гроші на вітер - і 25 % компенсованих урядом коштів платників податків, і 75 % фермерських. А вони, гроші, як відомо, з кишені горобцями випущують, а назад їх і волоком не затягнеш... Тож «харвестейт» триватиме ще рік на очах усієї України.

Ідея «Фермерського знаку якості» народилася давно

Вочевидь, і виробник, і Господарський суд Кіровоградської області не вважають на реалії хліборобської праці. На те, що вже четвертий посівний сезон фермер Доценко має сівалку, та не має чим засівати землю... І не лише він. А ось як що ситуацію коментує перший заступник президента АФПЗ України Віктор Шеремета:

- Це пряме порушення ЗУ «Про захист прав споживачів», якість продукції і сервіс цього виробника на нульовому рівні. Ще під час роботи в уряді у мене виникла ідея: на добру вітчизняну продукцію, надійну, без нарікань, ставити «Фермерський знак якості». На агропромисловій виставці «Агроекспо 2021» в Кропивницькому на розширеному засіданні Асоціації фермерів Кіровоградської області 30 вересня ми попередньо обговорили цю ситуацію, конкретні рішення ухвалимо пізніше. Поширимо інформацію «Фермера Придніпров'я» про цього виробника і радитимемо всім таку сівалку не купувати, а уряду виключити її з переліку на державну компенсацію.

Вочевидь, разом із «Фермерським знаком якості» слід запровадити і «Фермерський знак ганьби», щоб на таку продукцію ніхто не звернув уваги. Щоб до постраждалих Дмитра Доценка, Валентина Супруна та інших не додавалися щорік їхні побратими-землероби.

Григорій ДАВИДЕНКО.

На знімку: огляд сівалки Дмитра Доценка (крайній справа), третій справа – Валентин Супрун 10 вересня 2020 р.

Фото автора.

Піша хода з Полтави до Києва – протест на захист добровольців

Григорій ДАВИДЕНКО

3 перших чисел березня 2014 року, з початком неоголошеної військової агресії Російської федерації в Криму та на східних кордонах України, виник потужний добровольчий рух. Найбільш свідомі громадяни з огляду на страшну загрозу окупації звнісними північним сусідом добровільно пішли до військоматів чи поїхали в зону бойових дій, аби захистити себе, родину і країну. Та разом із розгортанням підступної війни Кремля українських патріотів-добровольців почала масово ув'язнювати наша судова система, інколи навіть за заявами проросійських бойовиків.

Коли до влади прийшли нові слуги народу, чимало хто сподівався - ганебне явище кидання захисників України за ґрати відійде разом із попередньою владою. Галина Третьякова, голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів у статті «П'ять проблем режиму Порошенка» в ЗМІ 19 листопада 2019 року акцентувала: «жахливим злочином вважаю ув'язнення добровольців, сотні з яких у попередні роки опинилися за ґратами, а їхні справи були криміналізовані. Потрібно більшість із них декриміналізувати, і це питання обговорювалося минулої п'ятниці, коли Офіс президента проводить зустріч з адвокатами та громадськими організаціями. Наразі склалася дуже напружена ситуація».

«Ми в Україні не лише для того, щоб сіяти та косити»

Але відтоді спливає за водою вже й другий рік, а ситуація мало змінюється на краще. Щоб привернути увагу суспільства

і влади до цієї великої проблеми, нещодавно відбулася піша хода протесту з Полтави до Києва. Ось що повідомив учасник події Олександр Штешенко, голова ФГ «Штешенко»:

- Вийшли з Полтави 18-го вересня, ішли шість днів. Спочатку нас було десять чоловік, потім іще приєднувалися люди, і з Борисполя виступила ціла сотня. Ми йшли за хлопців, що були на війні, а тепер сидять за ґратами. З нами йшла Наталя Музика, дружина ув'язненого комбата Семена Семенченка, і його сини. За нами їхав бусик з провізією і палатками, у них і ночували. У спорядженні походу допоміг Василь Бурлака, голова Полтавського об'єднання фермерів і приватних землевласників імені В. Чміленка. Добровольці воювали за Україну і заступилися за фермерів у Бережниці Кіровоградської області, на Полтавщині, у Братському Миколаївському, тому вважаю своїм моральним обов'язком підтримати їх. Шкода, з нашої області я був один, Леся Володзькіна з Полтавщини і Петрович, та фермер з Харківщини. Багатьом колегам говорив – пішли разом, бо ми в Україні живемо не лише для того, щоб сіяти та косити. Треба відстоювати права усіх людей, тим паче тих, хто підставляв за нас голову. А в Борисполі поліція блокувала нас, але прорвалися і дійшли до Офісу Президента.

Хода вже має певний успіх – протестуючі після трьох годин чекання таки зустрілися із головним консультантом департаменту Президента України зі звернень громадян Сергієм Мельком. Погроза поставити намет під ОП, яку озвучили сини і дружина С. Семенченка, таки поділяла, і в'язня незабаром перевели із одиночної камери до загальної. Семен Семенченко, який народився і виріс у Криму, завжди на передовій - у квітні 2014-го створив один із перших добровольчих батальйонів «Донбас», а за два роки, вже ставши народним депутатом - штаб звільнення ув'язнених патріотів. У 2017-му він з побратимами організував штаб блокади торгівлі з окупантами. За ґрати півроку тому його кинула Служба безпеки України за підозрою в організації незаконного збройного загону і постачання зброї білоруським партизанам, що борються проти режиму Лукашенка.

Навзаєм С. Семенченко заявив: «80% моєї «підозри» – це ксерокопії моїх власних публікацій і відкритих звернень до органів влади. Пов'язую цю історію з так званим «вагнергейтом» – зривом операції ГУР із затримання російських найманців».

Чому добровольців кидають за ґрати і в часи В. Зеленського?

На це питання ні у справі С. Семенченка, якого Апеляційний суд 6 жовтня залишив у тюрмі, ні у справі про загибель Павла

Шеремета, у якій безпідставно, на очах у гаранта Конституції, ув'язнили його духовних побратимів, добровольців Андрія Антоненка, Яну Дугар, Юлію Кузьменко досі немає офіційної відповіді. На сторінці Семена Семенченка в соцмережі ФБ його дружина Наталя Музика 23 вересня, в день завершення ходи у Києві, поділилася гіркими роздумами:

- За що комбата першого добровольчого батальйону «Донбас» тримають довгих шість місяців в одиночці СБУ, маленькій каюті 5 на 2, де цілодобово світить світло, не даючи відпочити і зосередитися? Це, у всьому цивілізованому світі, називається - ТОРТУРАМИ! Чому він, який був депутатом парламенту, комбатом і кавалером державних орденів, не може чекати закінчення слідства під домашнім арештом, поряд з дітьми, у той час, коли обвинувачений у державній зраді Медведчук сидить у своєму маєтку?! І суддя навіть не визначив Семену застави, взагалі, ніякої! Це що, помста за Блокаду торгівлі на крові? Чи за правду про Ловийськ, яку тільки єдиний Семен і говорив?! Чи за створення першого Добробату, тоді, коли ще ніхто не знав, що таке ця гібридна війна?! І як рятувати Україну?! Чи це підлабузництво до Лукашенка, який звинувачує Україну у постачанні бойовиків його опозиції?

Гірку долю приготувала наша влада тим, кому наша держава має бути прийнятним вдячною. Про це в ЗМІ щойно повідомив і Айдер Мужджабаєв, заступник редактора каналу АТР. Віктору Майстренку, що врятував з полону багатьох українських бійців, Юлії Толопі та іншим патріотам, котрі повернулися з Московії в Україну, загрожує депортація. А про ув'язнених патріотів нещодавно вийшла книга «З бліндажа за ґрати». Це збірка спогадів та роздумів українських військових, які з різних причин та за різних обставин опинилися у в'язниці. Торік, за даними Мін'юсту, їх було 149. А спільне у них те, що з початком російсько-української війни вони взяли до рук зброю і поїхали на Схід захищати свою країну.

- Книга вражає величчю українського патріотизму, - розповів Олександр Штешенко. - Мені її подарував у Києві Льюна Бек, про нього там теж написано. Спілкувався й з іншими бійцями, яких за надуманими звинуваченнями кинули за ґрати, від їхніх важких розповідей інколи волосся на голові підіймалося...

Окупація десятків частини території України іще триває. Семен Семенченко та інші патріоти перебувають за ґратами. Така ситуація, вочевидь, вигідна насамперед окупантам.

Запис у реєстрі боржників, як його позбутися

Відстави для внесення Єдиний реєстр боржників - це електронна база даних боржників за майновими (грошовими) боргами як діючих виконавчих проваджень, так і вже закритих невиконаних. Реєстр перебуває у вільному для всіх ознайомленні з безкоштовним доступом. Потрібен тільки доступ до Інтернету, ось посилання на реєстр: <https://erb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>. У Мін'юсті є загальний реєстр боржників, з якого можна виділити три реєстри боржників: реєстр боржників аліментів (заборгованість за аліментами); реєстр боржників за заробітною платою (заборгованість по заробітній платі); реєстр боржників, що перешкоджають у зустрічі з дитиною. Відомості про боржника вносяться до Єдиного реєстру боржників (крім відомостей про боржників, якими є державні органи, органи місцевого самоврядування, а також боржники, які не мають заборгованості за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів більше трьох місяців, і боржників за рішенням немайнового характеру) одночасно з винесенням постанови про відкриття виконавчого провадження. Дані про боржника за рішенням про встановлення побачення з дитиною і про усунення перешкод у побаченні з дитиною вносяться до Єдиного реєстру боржників одночасно з винесенням постанови про накладення штрафу на боржника. Виконавче провадження відкривається за такими виконавчими документами: виконавчий лист, судовий наказ. Видається судом за підсумком прийняття відповідного рішення суду про стягнення майнового характеру (грошового боргу) або ухвали суду про стягнення на користь держави судових витрат по справі; виконавчий напис нотаріуса; постанови державного або приватного виконавця про стягнення виконавчого збору, штрафу, інших витрат по виконавчому провадженню і основної винагороди приватного виконавця; адміністративні постанови державних органів та органів місцевого са-

моврядування; податкові повідомлення рішення. Потенційний боржник, якщо не допустить наявності і видачі виконавчого документа, тим самим може не допустити відкриття виконавчого провадження з внесенням відповідного запису до реєстру. Те ж саме стосується й випадків скасування, наприклад, в судовому порядку, виконавчого документа і як наслідок закриття виконавчого провадження та скасування відповідного запису в реєстрі боржників.

Наслідки для боржника

У чому саме неприємності наявності запису для боржника, розглядаємо далі: не дає можливості боржнику продати своє майно, щодо якого необхідна обов'язкова державна реєстрація (наприклад, нерухомість або автомобіль); не дає можливості боржнику здійснювати нотаріальні дії щодо майна (наприклад, переписати корпоративні права на третю особу, пункт 31 частини 1 стаття 28 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» і пункт 8-1 частини 1 стаття 49 Закону України «Про нотаріат»); не дає можливості боржнику вільно розпоряджатися своїми грошима на рахунках, оскільки на них буде накладено арешт і списана сума боргу; у разі подальшого зарахування грошей на банківський рахунок боржника, відбудеться автоматичне списання з рахунку на користь погашення боргу за виконавчим провадженням; банку при відкритті або закритті рахунку на користь боржника фізичної особи, зобов'язані повідомити у той самий день про таку дію виконавчу службу або приватного виконавця, який вніс запис до Єдиного реєстру боржників; також на сьогодні розглядається законопроект, який забороняє банкам відкривати рахунки на особу, щодо якої є запис в реєстрі; державні органи, органи місцевого самоврядування, нотаріуси, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, в тому числі на вико-

нання делегованих повноважень, в разі звернення особи за вчиненням певної дії щодо майна, що належить боржнику, який внесений до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані не пізніше наступного робочого дня повідомити про це зазначений в Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця із зазначенням відомостей про майно, за яким звернулася така особа (частина 3 стаття 9 Закону України «про виконавче провадження»); укладення угоди щодо майна боржника, який привів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок такого майна, є підставою для визнання такого правочину недійсним (частина 4 стаття 9 Закону України «Про виконавче провадження»); у випадку боргів за аліментами є обмеження права на виїзд за кордон - відповідно до пункту 5 частини 1 статті 6 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України». Як виключити запис з реєстру Спочатку слід перевірити дані в Мін'юст реєстр боржників і встановити наявність запису. Далі необхідно визначитися з підставою для відкриття виконавчого провадження, на якій стадії воно зараз (<https://asvpweb.minjust.gov.ua/#/search-debtors>) і хто відкрив його з внесенням запису до реєстру. А далі:

повністю виконати виконавче провадження;

виконати виконавчий документ і оплатити виконавчий збір, інші витрати по виконавчому провадженню і основний винагороді приватного виконавця; погасити заборгованість за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів (наприклад, аліменти), що передбачено частиною 7 статті 9 Закону України «Про виконавче провадження»; повернення виконавчого листа стягувачу або в суд; скасувати виконавчий документ (рішення суду) і закрити (завершити) виконавче провадження і тим самим виключити запис з реєстру; визнати виконавчий документ таким, що не підлягає виконанню (частина 4 стаття 40 Закону України «Про виконавче провадження»); укласти мирову угоду з стягувачем (частина 4 стаття 40 Закону України «Про виконавче провадження»). оскаржити в суді дії державного або приватного виконавця щодо внесення запису до реєстру і просити суд зобов'язати виконавця виключити

запис з реєстру (ось як, наприклад, автор даної статті зробив у справі: визначення Індустріального районного суду м. Дніпро від 28 липня 2021 року справа №202/3732/21, ось посилання: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98656574>); припинення діяльності юридичної особи з внесенням даних до відповідного реєстру юридичних осіб; отримання рішення суду про банкрутство фізичної особи або юридичної. Користуйтеся консультацією: На Ваше ім'я взяли кредит: як уникнути боргу і знайти шахрая?

На який термін запис залишається в реєстрі?

Запис залишається в реєстрі до тих пір, поки боржник не виконає своє зобов'язання перед кредитором або даний запис в реєстрі боржників зупинять в судовому порядку, про який писалося вище. Дане твердження підтверджується частиною 7 статті 9 Закону України «Про виконавче провадження».

Чи переходить запис у спадок?

Запис за реєстром боржників не переходить у спадок, але зобов'язання перед кредитором повинен виконати спадкоємець в розмірі суми боргу за рахунок спадкового майна, відповідно до ч.4 ст.1231 Цивільного кодексу України.

Часткове виконання виконавчого провадження виключає запис в реєстрі?

Часткове виконання виконавчого провадження не виключає запис в реєстрі боржників, тому що повинні бути виконані всі зобов'язання перед кредитором та сплачені кошти за виконання примусових дій державним або приватним виконавцем, якщо такі проводилися. Дане твердження підтверджується практикою Верховного Суду у справі 592/11464/14-ц від 07.07.2021 за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98299021>.

Чи існує реєстр боржників за кредитами?

Реєстр боржників за кредитами не існує, оскільки як писалося вище, в цьому переліку немає такого реєстру. Але зобов'язання за кредитними договорами вносяться до загального реєстру боржників, тільки після відкриття виконавчого провадження поданому кредитному зобов'язанню.

адвокат Павло ВАСИЛЬЄВ, юрист Ігор ЛЮБИЙ, ресурс «Протокол».

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

З якими овочами заборонено зберігати цибулю

Особливо ретельно слід подумати над тим, з чим не можна зберігати цибулю. Цей овоч не тільки впливає на властивості інших продуктів, але і виділяє запахи, що передаються іншим продуктам. Вкрай не рекомендується зберігати його в одній холодильній камері разом з наступними овочами.

Картопля

Річ у тім, що цибуля — продукт досить соковитий. І випаровування з його поверхні у вигляді внутрішньої вологи неодмінно осядуть на картоплі, що вплине на термін її зберігання. Через вологу почнеться процес розм'якшення, а потім — проростання. У гіршому випадку продукт почне гнити.

Перець

Тут може постраждати і сама цибуля. Вологість і випаровування приведуть, як в ситуації з картоплею, до розм'як-

шення, а потім і зав'ялювання щільного, пружного плоду, який так корисний. Нагадаємо, що перці виділяють фітонциди — утворені біологічно активні речовини, що вбивають або пригнічують ріст і розвиток бактерій. Через них цибуля виявиться на смак вкрай гіркою.

Морква

Причини ті ж — крайня вологість цибулі. Морква — рослина, що швидко проростає через високу вологість, а тому її завжди зберігають в приміщеннях з сухим повітрям і навіть намагаються пересипати для більшої страховки піском. Зайва волога від цибулин легко вбереться помаранчевим плодом — ситуація небезпечна не тільки проростанням, але і гниттям. Товарне сусідство — річ досить важлива. У кожного плоду є свої властивості. Цей момент варто враховувати, щоб не зіпсувати в кінцевому підсумку весь урожай

Варто дотримуватися ряду правил, щоб не зіпсувати урожай.

З якими овочами заборонено зберігати цибулю: поради дачників. Варто дотримуватися ряду правил, щоб не зіпсувати урожай.

Багато господарів нехтують правилами

товарного сусідства. А тим часом ці норми вкрай важливі в забезпеченні якості та безпеки продуктів для кожної сім'ї. Не всяка їжа сумісна одна з одною для зберігання, і особливо — овочі. Багато плодів виділяють високоактивні речовини біологічного походження, і не завжди цей процес нейтральний для «сусідів», .

Ці осінні процедури допоможуть туям добре перезимувати

зелена туя — розкішний елемент ландшафтного дизайну. Хвойна культура прикрасить будь-яку ділянку, якщо забезпечити їй грамотний догляд. Деякі процедури, що підтримують декоративність рослини, проводять наприкінці літа — на початку осені, напередодні холодів.

Обрізка

Гарне хвойне дерево потребує щорічної санітарної обрізки. Під час процедури видаляють зламані, сухі, пошкоджені хворобою або шкідниками пагони. Захід проводять у суху, теплу погоду за температури повітря, яка не нижча за +5° С.

У середній смузі обрізкою займаються наприкінці серпня — на початку вересня. Цей період обраний не випадково: рослина має встигнути відновитися до перших заморозків. Якщо дерево потребує формування гарної крони, то санітарну обрізку поєднують з декоративною стрижкою. При цьому за 1 процедуру не рекомендується видаляти понад одну третину усіх пагонів.

Підгодівля

Хвойна культура, яка є невимогливою до складу ґрунту, не потребує частих підгодівель. Але для того, щоб рослина швидко відновлювалася після стрижки, під коріння вносять мінеральні добрива. Краще використовувати готові комплекси: «Флоровіт»; «Агрікола»; «Бона Форте»; «Фертика» та ін. При цьому важливо, щоб на упаковці добрив було зазначено, що вони призначені для осінніх підгодівель. У їх складі обов'язково має міститися калій, дефіцит якого викликає жовтизну на кінчиках хвої. Крім того, цей елемент зміцнює кореневу систему дерева.

Полив

Напередодні зими дуже важливо забезпечити рослину запасом вологи. Рясний полив наприкінці сезону захищає ґрунт від швидкого промерзання. Навесні насичений вологою ґрунт довше відтає. У сухій землі молоді саджанці часто гинуть під час зимових відлиг. Крім того, густа крона туї випаровує багато вологи. Тому вологозарядний полив має важливе значення для вегетації хвойної культури. На кожне доросле дерево витрачають близько 100 л води.

Обробка від хвороб

Найбільша небезпека для хвойників — грибкові інфекції: іржа і шютте. Ознаки ураження легко визначити за зовнішнім виглядом крони. У першому випадку вона набуває рудий відтінок і засихає, а у другому — потемніла хвоя починає обсіпатися.

Особливо часто на ці хвороби страждають молоді, незміцнілі саджанці. Щоб захистити рослини, їх на початку осені обробляють фунгіцидами, що містять мідь:

«ОксиХОМ»; «ХОМ»; «Абига-Пік»; «Ордан» та ін.

Крім того, дерева обробляють 1 %-вим розчином бордоської рідини. Процедуру обприскування проводять вранці або ввечері, у суху, безвітряну погоду. не менше за хвороби. Найбільше дерева страждають через щитівку, жуків-пильщиків, несправжніх щитівок, борошнистих червців і попелиць. Комахи, що харчуються клітинним соком, послаблюють рослини, а іноді призводять до їх повної загибелі.

З профілактичною метою хвойники наприкінці серпня — на початку вересня обробляють інсектоакарицидами. Ефективний захист надають:

«Актара»; «Інта-Вир»; «Алатар»; «Енерджі»;

«Фуфанон-Нова» та інш.

Способи виведення та знищення хрону

Придумано чимало методик для виведення хрону з ділянки, умовно розділяються на три види: використання гербіцидів, механічне знищення і витіснення іншими культурами. Якщо ними користуватися окремо, щоб позбутися від нього на дачі, ефект буде слабким. Краще застосовувати комплексний підхід, комбінуючи відразу кілька способів. Досвідчені дачники спочатку рекомендують скористатися народними рецептами, а вже після переходити до хімії.

Механічний спосіб

Видалити хрін з городу можна викопуванням. Цей простий спосіб досить ефективний, але вимагає чимало зусиль від хлібороба.

Щоб знищувати рослину було легше, рекомендується замість лопати користуватися вилами, які не перерізають кореневища, з ними простіше працювати. Викопувати краще за настанням весни, як тільки з'являться зелені його частини. Витягнуте коріння рекомендується виносити з ділянки.

Ще один варіант механічного впливу на коріння хрону — регулярне розпушування землі на глибину 30-40 см. Проводять культивування за допомогою трактора, обладнаного стрілочастими лапами, які ефективно підрізають кореневища і перевертають їх на конкретну глибину. Якщо проводити такі заходи періодично, культурі важко буде пробитися на поверхню.

Хімічний спосіб

Для боротьби з «загарбником» на садовій ділянці багато аграріїв вибирають спеціальні хімічні препарати — гербіциди. Вони діляться на засоби суцільного впливу, що знищують всі рослини без винятку, і селективні речовини, що проявляють активність проти певного типу рослин. Звичайно, найрезультативнішим варіантом вважається перший різновид гербіцидів. Їх застосування повинно відбуватися строго відповідно до інструкції, в іншому разі можна спалити всю рослинність на городі.

Для роботи з гербіцидами знадобляться шприц і тонка спиця. Зрізавши зелені частини і відкривши доступ до коріння хрону, потрібно виконати в ньому багато отворів, в які зі шприца вводиться нерозбавлений хімічний засіб. Повторити процедуру слід через 2 дні.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, пр-кт Пушкіна 11-А
098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail: farmer.gazeta@gmail.com
https://gazeta-fp.com.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк - ТОВ «Типографія 24», м. Херсон,
вул. Мостова, 19А, тел. (0552) 46-90-85
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. №392 Тираж 10385.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
©Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
ЙОформлення передплати та доставку газети здійснює
Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Люфа!

ВІД НАСІННЯ ДО МОЧАЛКИ

Схоже, правду кажуть в народі «Чим старше, тим мудріше». Ну а як тоді пояснити, що починаємо ми з певного віку піклуватися про своє здоров'я, звертати увагу на правильне харчування і на натуральні вироби для гігієни. Не дарма ж хочемо на своїх городах і в садах виростити овочі та фрукти без хімії, намагаючись дотримуватися основи органічного землеробства. Хоча, наприклад, у випадку з коло-радським жуком воно безсиле. Але тільки мова не про це, а про те, як на своїй ділянці виростити натуральну губку – рослину люфу.

У багатьох з нас у ванній знаходяться яскраві різнокольорові, усіляких химерних форм, мочалки, але при всій їх красі вони мають недолік — синтетика, від якої можлива алергія. Цю неприємну хворобу краще не провокувати. Тому між красою і користю вибираємо останнє. І щоб не ходити і не шукати цю користь по магазинах, посадіть її в кінці свого городу. Ну а що, прекрасна ідея виростити на ділянці не тільки здорові продукти для здорового тіла, прекрасні трави для чаю і здорового духу, ну і що-небудь для чистоти. і порядку.

Називається рослина, з якої виготовляють натуральні мочалки для всієї родини — люфа. Належить люфа до сімейства гарбузових, і її плід дуже схожий на кабачок. Батьківщина цієї рослини — Індія і Африка, де росте багато сортів люфи, але у нас поширена люфа циліндрична. Саме з неї робили такі міцні і якісні мочалки в радянський час, яких зараз не знайдеш у продажу. Є і ще одна назва цієї рослини — «скажений огірок». Ні, це зовсім не ті колючі зелені бульбашки, які ростуть по берегах річок. Вони, звичайно, вважаються корисними в медицині, але на мочалку не годяться. Хоча з люфою вони схожі тим, що плоди вміють вистрілювати своє дозріле насіння.

Не варто дуже старатися з посадками люфи, в теплих регіонах мочалок виростає дуже багато, навіть з декількох рослин: з п'яти насінин, якщо воно все зійде, виходить близько сотні мочалок.

Як виростити люфу

Чим північніше регіон, тим менше плодів на люфі, з однієї рослини одержують 8 – 10 плодів, тому садіть не більше 5-6 насінин.

Отже, люфа (Luffa) — рід трав'янистих ліан сімейства Гарбузові (Cucurbitaceae). Загальна кількість видів люфи понад п'ятдесят. Але тільки два види набули поширення в якості культурних рослин – це Люфа циліндрична (Luffa cylindrica) і Люфа гостро-ребриста (Luffa acutangula). У решти видів плоди настільки дрібні, що користі з них мало.

Люфа – це ще й декоративна однорічна ліана. В наших краях її пагони досягають за сезон до п'яти метрів, а при гарних умовах і більше. Але тут ще мають значення сортові особливості (хоча у нас насіння люфи продаються найчастіше без зазначення сорту, просто як люфа). Її можна використати для декорування непривабливих старих парканів, для озеленення пергол, альтанок, пустити по старій стіні сараю... Головне, щоб місце для вирощування люфи було сонячним і безвітряним. Обов'язкова умова вирощування люфи – опора. Але про це пізніше. Спочатку — про розсаду люфи.

Для потреб однієї сім'ї цілком вистачить 3-5 рослин люфи в сезон. Мочалки з неї багаторазового використання, головне їх гарно просушувати. Одна губка для посуду з люфи може служити до трьох місяців. Молоді плоди люфи можна використовувати в кулінарії.

Посів насіння люфи на розсаду

В принципі, можна вирощувати в Україні люфу і безрозсадним способом. Але я дуже багато відгуків про те, що, по-перше, насіння у відкритому ґрунті дуже погано сходять, часто загниває, якщо період випаде дощовий. По-друге, люфа – рослина тропічна, тобто теплолюбна і має довгий період вегетації. З одного боку занадто рано сіяти її не можна, бо весняні заморозки вб'ють ніжні сходи, з іншого – посіяна запізно люфа може не визріти достатньо до осінніх заморозків.

Насіння люфи можна купити сьогодні практично в будь-якому садовому магазині і коштує копійки. Перед посівом на розсаду насіння люфи треба підготувати – прогріти при температурі +40°C. Це не проблема, адже посів слід проводити в кінці лютого-на початку березня. Це опалювальний сезон. Кладемо насінини на радіатор, забезпечивши певну «подушку безпеки» з натуральної тканини, наприклад. Можливо, її треба буде скласти у кілька разів. Бо якщо батарея дуже гаряча, насіння на ній просто висохне.

Сіємо насіння в окремі стаканчики, діаметром приблизно 7 см. Заглиблюємо в ґрунт на два сантиметри. Земля – пухка, але поживна. В принципі, підійде універсальний ґрунт для розсади. Поливаємо посіяні насінини водою кімнатної температури, накриваємо плівкою і ставимо на найбільш сонячне підвіконня. Ідеально — південне. Оптимальна температура на цей період – 30 градусів.

Приблизно за тиждень люфа проросте. Коли з'явилися перші листочки, розсаду треба переставити у більш прохолодне місце, бажано не більше +20°C. Люфа любить поживний ґрунт навіть на стадії розсади. Раз на два тижні сіянці варто підживити органічним добривом. Опора буде потрібна рослині ще в контейнері. Коли виросте шість листочків і з'являться маленькі вусики, пора організувати люфі за що чіплятися.

Висадка розсади

Висаджувати у відкритий фронт люфу можна, коли мине загроза заморозків. Якщо земля бідна, посадкові ямки для люфи треба наполовину заповнити перегноем або компостом. Розмір посадкових ям в цьому випадку – приблизно 40 см діаметром і 25-30 см глибиною. Якщо земля багата органікою, лунки для висадки люфи можна робити меншими. Рослина утворює велику листяну масу, потребує

опори і достатнього місця для росту. Тому між сіянцями треба витримувати дистанцію, як мінімум, 1 м.

Люфа – це ще й декоративна однорічна ліана. В наших краях її пагони досягають за сезон до п'яти метрів, а при гарних умовах і більше. Але тут ще мають значення сортові особливості (хоча у нас насіння люфи продаються найчастіше без зазначення сорту, просто як люфа). Її можна використати для декорування непривабливих старих парканів, для озеленення пергол, альтанок, пустити по старій стіні сараю... Головне, щоб місце для вирощування люфи було сонячним і безвітряним. Обов'язкова умова вирощування люфи – опора. потрібна рослині ще в контейнері. Коли виросте шість листочків і з'являться маленькі вусики, пора організувати люфі за що чіплятися.

Догляд за люфою

Люфа, як стверджують практики, невибаглива рослина, але любить поживні ґрунти. То ж якщо вам, як і мені, з родючістю землі не дуже пощастило (в мене пісок), то рослини доведеться за сезон кілька разів підживити. Ідеально – компост, перегній, настій з бур'янів. Але можна використати і мінеральні добрива. Перше підживлення варто провести через два тижні після висадки розсади, інші – спостерігаючи, як розвиваються рослини. Підживлюють люфу в першій половині вегетації. Після того, як зав'язалися плоди, можна звести підживлення до мінімуму, або і зовсім відмо

Люфа обов'язково повинна рости на опорі. Якщо її не встановити, то рослина буде стелитися по землі, її плоди матимуть неправильну форму, а листя вражатиметься грибними захворюваннями. Конструкції для опори люфи роблять різні. Орієнтуватися можна на вирощування винограду. Але це – для промислового вирощування. А в домашньому господарстві люфу можна пустити на паркан з сітки-рабіци чи будь-який інший. І вона ще й виконуватиме декоративну функцію вертикального озеленення.

Важливо! Пагони люфи в декількох місцях прив'язують до опори. На початку росту рослини всі бічні пагони видаляють, а основний прищипують, коли він досягне довжини приблизно 3 метри. Всі деформовані плоди і ті, що зав'язалися запізно, також видаляють. Для того, щоб з люфи вийшли якісні мочалки, на рослині залишають 6-10 плодів для дозрівання (краще – менше).

Люфа – це не тільки мочалка

Зі зрілих плодів люфи роблять губки для миття посуду і банних процедур, а ось молоді незрілі плоди використовуються в кулінарії. Кажуть вони дуже смачні в свіжих салатах. Не гірші за огірки. А листки, пагони, бутони і квіти трохи протушують, заправляють олією і їдять як гарнір.

В літературі багато даних про високу поживну цінність цього овоча. Так, пишуть, що плоди люфи можуть похвалитися вмістом каротину в півтора рази більшим, ніж у моркви. А листя багате на залізо і вітамін С.

Губки з люфи

Як зробити губку з люфи?

Чи смакуватиме люфа, як овоч чи зелень, покаже час і Губку з люфи можна робити і з трохи недозрілих плодів (ще зелених) і з повністю дозрілих (жовто-бура шкірка). В останньому варіанті мочалки будуть грубішими. Приблизний розмір плодів, готових для виготовлення губок, в залежності від сорту, 40-60 см.

Зібрані плоди сушать кілька тижнів в сухому провітрюваному приміщенні. Потім вимочують пару тижнів у воді, щоб пом'якшити шкірку.

Далі – шкірку знімають, а внутрішні волокна очищають від м'якоті грубою щіткою.

Отриману в результаті мочалку з люфи кілька разів промивають в мильному розчині, потім – під проточною водою, сушать і нарізають губки потрібного розміру. однієї рослини. Непогано, як для кабачка, так?

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
пр-кт Пушкіна 11-А, оф.66

Дзвоніть:
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.